

Praxis Avrea Qvotidianarvm Rervm Ecclesiastici Fori

In qua Variæ Iuridicæ Resolutiones ex approbatis traditionibus Doctorum,
atque diuersorum Tribunalium, præsertim Rotæ Romanæ, Decisionibus,
excerptæ, continentur; Opvs Qvatvor Partibvs Distinctvm

Continens Tertiam, & Quartam Partem: Quibus, hac nostra editione ab
innumeris mendis repurgata ...

Riccio, Giovanni Luigi

Venetiis, M.DC.LXXIV.

Praxis Poenarvm renitentium soluere decimas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98599](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98599)

§. permissa, & ibi Cardinalis num. 4. Ancharanus, & Imola, & omnes de supplend. negligend. Prælator.

3 Difficile mihi enim videtur, quod in praxi seruari possit, vt sine causa remoueri non valeat, & propterea dicit Ioan. Andr. in cap. cum singula 32. n. 1. sub Glos. a. l. idem de præbend. lib. 6. quod apud Italos communiter hoc non recipitur, & ibi etiam tradunt omnes præsertim Geminianus num. 10. Dec. in dict. cap. ad nostram num. 7. ver. sed in Italia de confirmat. vtil. Milius in repertorio, verb. beneficium manuale si Abbas sub num. 26. licet Franchus sub num. 5. in dict. cap. cum singula in distincte non admittat opinionem Io. Andr. sed distinctione quadam vtatur, & tandem concludit, quod licet talis promotus non audiat pro interesse suæ personæ; Tamen pro interesse loci a quo moueretur, vt quia ex tali reuocatione læderetur prædictus locus, semper fit audiendus, dicit etiam Rota in decif. 1. sub nu. 1. de restitut. spoliat. in antiquis, ver. nec seruamus, quod nõ seruat opinionem D. Innocentij in dict. ca. ininuante. Qui clericus, vel vouentes, idem etiam dicit Rota decif. 6. de restit. spoliat. in nouis, & fuit resolutum in vna Burgenf. amotionis Magistri Cappellæ 11. Decembris 1581. coram Blanchetto, Rota, decif. 778. nu. 1. & per totam p. 1. diuersorum, vbi alij plures allegantur, cum igitur remouens vtatur iure suo, remouens conueniri non potest, ex quo illi iniuriam non facit, iniuriarum, §. 1. ff. de iniurijs, cap. cum Ecclesia Viterana, & ibi Glos. verb. iniuria de electione, Berfignat. decif. 2. de rerum permutatione.

Quod tamen declara, & limita, quādo superior priuaret animo se vindicandi, vel alias maio, & de hoc posset aliquatenus apparere, veluti, quia spoliaret Monachum, pendente accusatione, vel inquisitione, contra eum cepta, vel similiter, Rota dicit. decif. 1. Nau. in cap. non dicaris. 12. quæst. 1. nu. 66. ver. addo octauo, Rota d. decif. 778. nu. 2. ibi dummodo absit malitia, p. 1. diuersor. sicut nec si beneficium esset perpetuum, Rota d. decif. 6. de restitut. spoliat. in princ. Nauar. vbi supra sub dicto num. 66.

RESOLVT. DIII.

- 1 Cappellania Regia est amouibilis ad nutum, & n. 2.
- 3 Cappellania Regia, quando datur in titulum.

An titulo Cappellaniz Regiæ, quis ordinari possit.

1 Non posse cenfeo, ac plures consului ex infra dicendis rationibus: Tum primo, quoniam huiusmodi Cappellania nil aliud continet nisi Regium seruitium in supradicta Regia Cappella, vt patet in cap. cum Cappella de priuilegijs, de cuius intellectu latissimè per Cened. in Collect. 9. par. 2. & certum est neminem posse ordinari ad titulum seruitij, vt voluit Paris. de designatione beneficij lib. 2. q. 6. Henric. quæst. 22. & alij communiter in cap. cum nullus de temporibus ordinationum.

2 Tum secundo, quoniam dicta Cappellania est manualis, & amouibilis ad nutum, & proinde ratione dictæ Cappellaniz minimè ordinari posse voluerunt Gonzal. glos. 8. §. 5. num. 87. Nauar. conf. 56. de temporibus ordinationum. Sayr. in decif. 56. cod. tit.

3 Quare in supradicta quæstione Cappellaniarum distinguendum puto, quod aut datur in titulum, & tunc iudicatur beneficium Ecclesiasticum, & consequenter ratione ipsius poterit ordinari, ita Azor. p. 2. lib. 10. c. 3. quæst. 3. Nauar. de horis canonicis cap. 20. nu. 17. Diaz cap. 62. secus autem si habeat Cappellaniam, seu beneficium vulgariter dictum seruitium Missarum, quoniam tales Cappellaniz non dantur in titulum, nec in perpetuum, sed sunt amouibiles, nec veniunt appellatione beneficij, vt notauit Azucedus to. 1.

Prax. Aloys. Ricc. Pars IV.

lib. 1. leg. 1. tit. 4. num. 7. Recopil. & alij, & ita etiam gaudere priuilegio fori dicendum est, si clericus habet præstimonium, seu frataniam si dictum tamen præstimonium possideat in titulu perpetuum, & aliquod spirituale annexum habeat; nam cum illis conditionibus præstimonium pro beneficijs habetur, & ita probat Azucedus, vbi supra Menoch. conf. 201. num. 56. Paris. de resignat. benef. lib. 1. q. 1. §. 2. nu. 11. Garz. de benef. tom. 1. p. 1. c. n. 117. Bonac. de legibus disp. 10. q. 2. punct. 1. §. 4. num. 11.

RESOLVT. DIV.

- 1 Cappellanus Maior, qui dicatur, & quod eius officium.
- 2 Cappellanus Maior exerceat iurisdictionem in Cappella Regia.
- 3 Iurisditio Cappellani Maioris, quæ remissio.

Officium Cappellani Maioris, quodnam sit.

1 Cappellanus Maior, dicitur pariter Cappellanus Regius, & maiorem iurisdictionem obinet, & tanquam caput ipsorum, argumento text. in ca. quæst. de verborum significatione, Bal. in consil. 22. nu. 3. vol. 1. Alex. in consil. 91. num. 6. Alciat. Respons. 13. de Ponte, latè in decif. 36. & Minad. in decif. 28. vbi dictus Maior Cappellanus iurisdictionem exercet in Cappella Regia, argumento text. in l. prima cum sequent. C. de officio Magistri officiorum, & latè Cenedus in cap. cum Cappella de priuilegijs, & in eius Cappellanos, vt optimè tractat, & exornat Castill. in decif. 142. vol. 1. & latissimè Frezz. de subfeudis lib. 1. in titulu de officio magni Cancellarii num. 28. Tasson l. nouissimè in tract. de antefato, ver. 3. obleru. 3. n. 271. & nonnulla etiam de iurisdictione, ac officio Cappellani maioris habes apud Regentem, Constantium in l. vnica, C. de palatijs, & domibus Dominicis, lib. 11.

PRAXIS POENARVM
renitentium soluere decimas.

RESOLVT. DV.

- 1 Concilij Tridentini dispositio circa renitentes soluere decimas.

Quid disponat Sacrum Concilium Tridentinum circa renitentes soluere decimas.

1 Sacrum Concilium sess. 25. cap. 12. de reformat. sic censuit. Non sunt ferendi, qui varijs artibus decimas Ecclesijs obuientes subtrahere moluntur, aut qui ab alijs soluendas temerè occupant, & in rem suam vertant, cum decimarum solutio debita sit Deo, & qui eas dare noluerint, aut dantes impediunt res alienas inuadunt. Præcipit igitur Sancta Synodus omnibus cuiuscunque gradus, & conditionis sint, ad quos decimarum solutio spectat, vt eas ad quas de iure tenentur in posterum Cathedrali, aut quibuscunque alijs Ecclesijs, vel personis, quibus legitimè debentur integrè persoluant; Qui verò eas, aut subtrahunt, aut impediunt excommunicentur, nec ab hoc crimine, nisi plena restitutione secuta absoluantur. Hortatur de hinc omnes, & singulos pro Christiana charitate, debitoque erga Pastores suos munere, vt de bonis sibi à Deo Collatis Episcopis, & Parochijs, qui tenentioribus præ sunt Ecclesijs, largè subuenire ad Dei laudem, atque Pastorem suorum, qui pro eis inuigilant dignitatem tuendam grauentur.

Qq 3 R E.

RESOLVT. DVI.

- 1 *Causa decimarum est executiua, & n. 2.*
- 3 *Brachium seculare imploratur contra renitentes soluere decimas.*
- 4 *Subditi coguntur soluere decimas appellatione remota.*
- 5 *Appellatio an admittatur in solutione decimarum.*

In exactione decimarum, quo ordine ad præceptum excommunicat. fit procedendum.

- 1 **C**ausa decimarum constit. quod ij contra quos petantur, recipiant Sacramenta ab Ecclesia Parochiali; vel quod possessiones super quibus petuntur decimæ, sint infra limites Parochiæ; est executiua, & incipit a præcepto, nec datur appellatio, nam si agitur ad Decimas non solutas, incipi potest a præcepto cum monitione sub excommunicationis pœna, vt intra tot dies soluere debeat tantam summam Decimarum Rectori, est Glos. in Clem. dispendiosam in versiculo præmoniti de iudic. & tenet Card. Zabarel. ibidem num. 17. Imol. num. 11. & Anchar. num. 4. vbi etiam tradunt formam.
- 2 Idem etiam de decimis in futurum soluendis tradunt iidem DD. loc. supr. cit. & hoc est, quod voluit Rebuff. in tract. de decimis quest. fin. num. 25. dum ait in materia decimarum incipi posse a præcepto per cap. peruenit de decimis, quod idem tenet Cened. ad Collect. iuris canon. c. Pastoralis in fin. eod. tit.
- 3 Immo contra pertinaces in solutione decimarum inuocari potest brachium seculare, ita Glos. in clem. in verb. coerceri per cap. postulasti de homicid. quam ibi sequitur inter ceteros Imola num. 12. Rebuff. dict. quest. ult. n. 18.
- 4 Et subditi cogendi sunt ad soluendum decimas appellatione remota tex. in cap. ex multiplici, & cap. tua a nobis, vbi Abb. num. 8. & ceteri de decimis, & notat Glos. in dict. clem. dispendiosam in verbo coerceri, vbi inter ceteros Imol. num. 12. & Rebuff. dict. quest. ult. n. 21. Triufan. decis. Vener. 29. num. 16. part. 6. tit. de appellat. num. 304. Marchesanus in tractat. commiss. de appellat. cap. 4. num. 15. part. 2. fol. mihi 70. vbi dicit commissionem appellationis decimarum dari cum clausula sine retardatione.

Et licet Glos. in d. cap. tua nobis in verb. tributa, & Tiraquell. de priuileg. pæ causæ priuileg. 153. & alij dixerint in causa decimarum admitti appellationem, distinguendum tamen est cum Abb. d. cap. tua nobis, num. 9. & alijs, qui eum sequuntur, quod aut Laicus solum allegat præscriptionem, vel consuetudinem, & non admittitur appellat. & sic procedunt iura superius allegata; aut allegat priuilegium Papæ, vel compositionem legitimam, admittitur, & sic procedit d. Glos. & aliorum. Ratio diuersitatis ea est, quam adducit Abb. loco cit. quia contra ius Diuinum non admittitur præscriptio, aut consuetudo; secus autem fit in priuilegio, aut compositione, vel alia potest esse ratio, quia fauorabilius est priuilegium, & compositio, quam consuetudo, vel præscriptio, latè Moneta de decim. cap. 8. num. 56. vsque ad num. 61. Ruginellus de appellat. §. 2. cap. 3. verb. decim. num. 256. vbi quod sententia lata super decimis, non recipit appellationem, appellari tamen poterit a non admissione, exceptionum in iudicio decimarum propositarum, & clarius supra dicta firmat ibidem num. 4. §. 6. Glos. 2. cap. 2.

RESOLVT. DVII.

- 1 *Decretum irritans ligat etiam Papam.*

An dispositio S. Conc. T. locum habeat circa pœnam excommunicationis, quoties decimæ sint Laicis concessæ per priuilegium cum clausula speciali derogatoria.

1 **N**on habere locum respondi si priuilegium decimarum fuerit Laicis concessum cum clausula speciali derogatoria Conc. Lateran. alias secus. Cuius conclusionis Ratio est, quia cum Concilium huiusmodi habeat decretum irritans, & clausulam derogatoriam voluntatis ad quasuis alias sequentes dispositiones contrarias, secundum doctrinam Archid. in c. 1. n. 2. de constit. in 6. quam totus mundus amplectitur, vt ait Gomez. ibi n. 178. Felyn. in c. nonnulli col. 3. de rescript. & communem dicit Paris. conf. 68. nu. 404. lib. 4. Gemin. conf. 36. col. fin. ver. præterea, & conf. 44. Socin. conf. 65. col. fin. lib. 3. & 18. sequitur, quod in priuilegijs decimarum, quæ Laicis concedantur, sit specialiter derogandum d. Concil. Lateran. sed Concilij Generalibus, alijs priuilegijs nõ valent, Archid. in d. c. 1. de constit. in 6. Oldrad. conf. 326. post princ. & conf. 328. in princ. Bald. in l. humanum in 3. notab. C. de legib. Rom. conf. 436. n. 11. in fine, Felyn. in d. c. nonnulli col. 3. sub n. 2. ver. & nota de rescript. Alex. conf. 122. n. 9. lib. 4. Dec. in rubr. de constit. in 2. lect. in fine, & in cap. prudentiam n. 15. de off. delegat. Sarnen. in proem. regul. qu. 5. n. 9. Verat. decis. 176. lib. 1. & tenuit Rota coram Robulterio in Vlixboni. decimarum 5. Nouemb. 1574. & in vna Oriolen. decimarum sub die 8. Februar. 1588. coram Orano, quæ loquitur in terminis d. cap. prohibemus de decim.

2 Decretum siquidem irritans, & clausula derogatoria de quibus in d. Concilio ligant ipsam Papam, ex quadam protestatione contrariæ voluntatis, præsertim, vbi solus Papa per viam priuilegij, seu rescript. particularis procedit, vnde si Papa specialiter non denegat præambule protestationis, actus est nullus ex defectu voluntatis, Gemin. in cap. statutum, vbi etiam Frane. Prob. & alij de præbend. in 6. idem Gemin. Anchar. & alij in cap. quadam eod. tit. & lib. Glossator. super regul. Cancell. 22. ver. ex quo sequitur Soccin. conf. 117. col. fin. ver. sed quando prædicta cessarent lib. 3. Paris. conf. 37. col. 1. ver. 2. lib. 4. & sequens dispositio, quæ de præcedenti clausula derogatoria mentionem non facit, etiam illam expresse non tollit, non valet, d. c. nonnulli de rescript. l. si quis in princ. de leg. 3. cum alijs per Feder. de Sen. cõf. 233. per totum, Paris. conf. 42. n. ad fin. Castador. sup. regul. dec. 38. per totam.

RESOLVT. DVIII.

- 1 *Habens intentionem fundatam manutenendus est in possessione priuilegij.*
- 2 *Parochus habet intentionem fundatam super perceptiõne decimarum, & n. 4.*
- 3 *Episcopus an possit facere præceptum sub pœna excommunicationis aduersus recusantes soluere decimas præscriptione se tuentes.*

Exceptio præscriptionis, an impediatur, quo minus Episcopus non possit excommunicare nolentem soluere decimas.

1 **I**nter coarctationes traditas per scribentes ad regulandum est in possessione iuxta text. in c. cum personæ, & quod ibi communiter notatur de priuilegijs illa est, vt non procedat quoties allegetur præscriptio, & probetur, vt latè per Apont. in conf. 90. vol. 1. & latissime per Marefcot. lib. 1. variarum resolut. c. 11.

Ex quo deducitur, vt licet Parochus habeat intentionem fundatam circa perceptionem decimarum ex omnibus medijs in sua Parochia existentibus c. cum in tua

Quæ omnia intelligenda sunt, vt supra diximus. Probata præscriptione, vt probatur in cap. de quarta, & in c. ad aures de præscriptionibus, quia Parochus, siue quilibet alius potest, vt iure suo circa perceptionem decimarum contra nolentem soluere, donec præscriptionem probauerit, vt dicit Lupus vbi supra subdicens hoc esse propter odium præscriptionis, & propter iuris communis fauorem; & Lapium sequuntur ibi Anchar. nu. 6. in 12. not. Gem. in §. si vero vers. 2. Franc. in 2. not. Soc. in cap. recepius num. 72. de priuileg. lib. 6. & fuit tantum per Rotam in vna Salmantina iurisdictionis 18. April. 1581. coram Cantuicio, vt in decif. diuerforum 145. par. 1. & in allegata Veronen. Iurisdictionis coram Eminentissimo Card. Pamphil. in qua Episcopus agebat contra Decanum, & Capitulum, quibus ex Conc. Trid. sess. 24. cap. 2. de reformat. præseruatur immemorabilis consuetudo cognoscendi causas criminales, & matrimoniales, & fuit dictum, quod Episcopus solus debebat manueri propter iuris assistentiam in facultate exercendi dictam iurisdictionem, donec contra eum per tres conformes immemorabilis probaretur.

RESOLVT. DIX.

¶ *Habens iuris resistentiam non est in possessione defendendus, & num. 2.*

An si ex parte renitentis soluere decimam allegetur
priuilegium cum præscriptione possit excom-
municari virtute Concilij.

Non posse excommunicari dicebam, & quo de iure, non est defendendus in possessione habens iuris resistentiam, ubi contra eum negatur privilegium cum præscriptione.

Et ratio est, quia possessio non est adeo infecta, neque habet tantam resistentiam iuris, neque talem presumptionem contra se, cum iulliciter ex titulo, vt non sit habenda in consideratione, quemadmodum si sola presumptione niteretur, & ita habet text. in d. c. cum persona, & distinguunt omnes DD. ibi post Lap. Anchar. in 12. not. Gemin. in §. fin. nu. 3. & fuit resolutum in vna Salmantina iurisd. 17. Decembr. 1582. coram Eminentiſſi. Card. Seraph.

2 Declarantur supradicta, et locum habent, dumtaxat quando priuilegium, & possessio sititē percutiunt casum de quo agitur, alias secus, ut tantum fuit in allegata Seguntina decimarum 30. Octobris 1600. coram Card. Seraph. in qua Episcopus & Capitulum manutentionem petebant exigendi decimas propter iuris assistentiam aduersus quo ad prædia de nouo empta, & fuit dictum, quod Monasterium non poterat etiam euitare, etiam si docerent de priuilegio exemptionis, ac rescriptiōnem probare vellet, ea scilicet ratione, quia priuilegium, & possessio non percutiebant tempora post Concilium, in quibus diuersum ius statuitur ab ijs, quæ antea possidebantur.

RESOLVT. DX.

I. *possessio immemorabilis non soluendi decimas, an im-*
 Aloys. Ricc. Praxis Pars IV.

pediat præceptum excommunicationis.

2. Causæ criminales, & matrimoniales. Episcopis tantum remittuntur.

An possessio immemorabilis non soluendi decimas
operetur, nè possit fieri præceptum sub pœna
excommunicationis.

Minimè fieri huiusmodi præceptum posse existi-
mo, ex quo Parochus in sua petitione facta cor-
am Episcopo venit repellendus per exceptionem
immemorabilis possessionis, quia is manuteneri
quamvis ei ius commune resistat, Abb. in cap. i. n. 8. vt
lite pendit, post Innoc. in cap. cum venisset, de re-
stit. spoliat. Capic. decis. 189. qui testatur in Concilio
Neapoli. diffinitum fuisse, debuisse manuteneri, qui
erat in quasi possessione pacendi in alieno prædio,
quod iure communi liberum præsumitur ab hac feru-
titudine, quem sequutus est Couar. præd. quæst. cap. 17.
n. 6. Ruyn. conf. 28. nu. 12. lib. 4. Addit. ad Mathes no-
tab. 28. n. 3. Menoch. in ult. remed. retinen. n. 21. & 22.
vbi confutat gloss. in l. si priusquam de oper. nunc.
dum inquit maiorem esse vim præsumptionis, quam
libera res sit æ præsumptione, quæ à quasi possessione
seruitutis proficiat.

Hinc est quod licet Episcopo ius commune assistat in exercenda iurisdictione in subditos, tamen tante, quasi possessione inferioris talis assistentia Iuris communis ei prodesse non potest, neque illius vigore decisa est in allegata Salmantina iurisdictionis 27. Iun. 1582. coram Card. Seraphino, non obstante Decreto Sac. Conc. Trid. sess. 24. c. 30. Ad hæc quod cause matrimoniales, & criminales Episcopi, tantum iurisdictioni relinquuntur; quia illud Decretum fuit interpretatum a Sac. Congr. Conc. in vna Palentina Archidiaconatus 10. Martij 1575. vt non tollat inferioribus immemorabilem, vnde cum possit doceri in progressu liris de ipsa immemorabili, non est interim possessor sua possessione priuandus. Hoc idem fuit resolutum in causa Aprutina iurisdic. 9. Iunij 1606. & 19. Martij 1607. & in vna Aquilana iurisdic. 30. Martij eiusdem Annorum Card. D. Card. Pamphilio.

RESOLVT. DXI.

I Possessio non soluendi decimas absque titulo, quid operatur, & n. 3. & 4.

4 Privilegio probato cessat iuris assistentia.

An sola possessio non soluendi decimas, absq; titulo sufficiat, nè possit Episc. facere præceptum sub pœna excomm. contra renitentes soluere decimas.

I D Eclaranda est supraposita conclusio, vt locum si-
bi vendicet, ita demum si ultra quasi possessione
producat etiam titulus, licet per se non sit sufficiens
dimmodo sit talis, qui præbeat causam prescribendi,
quia sola possessio non coadiuuat aliquo titulo salte-
colorato, non sufficit pro manutentione contra eum,
qui habet iuris communis assistentium, vt prob. tex. in
d. c. cum persone. §. penult. & ibi notat omnes, nempe
Io. And. n. 6. Gemin. n. 4. vers. notat. quod pend. lite. Frac.
n. 2. Anchar. n. 5. vers. it. Couar. in loc. sup. cit. n. 6.

Et quampus decifio in allegata caufa Aquilana iuridifit. videatur induere, quod fola poffeffio fufficit, id inquit, quod ex productione priuilegij facilius datur mantentio, & hoc teneant Innoc. & Abb. fup. allegat. Lancell. de attent. lit. pend. p. 2. c. 4. declarat. 4. nu. 6. & 10. Nihilominus videtur repugnare textui in d. c. cum perfone, in quo fatis oftenditur non fufficere poffeffionem, abique probatione tituli, vtcumque ad

Qq 4 præ-

prescriptionem idonei, quoties prescriptio iur. commun. obstat possidenti.

- 2 Idcirco pro concordia duo casus sunt distinguendi. Primus casus est, quando versamur in possessione, quam vniuersalem vocant, & tunc est subdistinguendum; Nam aut ius commune assiluit possidenti, & sola possessio vniuersalis suffragatur pro manutentione, vt in Parocho, qui probata possessione recipiendi decimas aliquorum fructuum, debet manuteneri in possessione iuris decimandi respectu totius agri; Ant. de Butr. in c. fin. nu. 40. vers. idem si Rector. de caus. poss. & propriet. Abb. conf. 71. num. 2. in fin. lib. 1. sic etiam probata possessione, seu quasi iuris decimandi respectu certorum praediorum ei manutentio datur, quoad alia praedia intra Parochiam existentium. Bald. in l. 1. C. de eman. liber. num. 24. vers. & tu dic. Abb. conf. 54. n. 3. in princ. lib. 1. Alex. confil. 68. nu. 21. lib. 2. Rot. decif. 2. nu. 3. in nouis, & fuit tantum in vna Corduben. redecimarum coram Card. Seraphin. 25. Oct. 1593. & coram eod. in vna Valentina Decimarum 23. Octobr. 1398. & in allegata Reantina decimarum 14. Decembris 1605. coram Iusto.

- 3 Quod intellige verum, nisi probaretur alium esse in possessione, si quidem in concursu particularis probationis vniuersalis possessionis probatio non operatur ex late congeitis per Gabr. de prescript. concl. 2. nu. 24. & seq. & fuit resolutum coram eod. Seraph. in vna Hspal. iuris decimandi 11. April. 1567. & in allegata Valentina Decimarum, aut possidenti ius commune resilit, & tunc ex sola possessione vniuersali non datur manutentio, veluti, quando res ad alium spectat ex iuris dispositione, vt per Abb. & alios tradit Gabr. dict. conclus. 2. num. 24. vnde si aliquis probaret possessionem percipiendi decimam in alia Parochia de vna specie fructuum ei non daretur manutentio respectu alterius speciei, cum ius resiliat huic possessioni, sicuti post Archid. scribit Butr. in d. cap. num. 44. vers. per hoc dicit de caus. poss. & propriet. Milet. in repet. in verb. possessio, seu quasi iuris decimandi.

- 4 Limita nisi probaretur titulus, seu privilegium, nam eo concurrente bene datur manutentio ex possessione vniuersali, licet ius commune resiliat, vt fuit decifum in allegata Valentina decimarum 20. Februarij 1598. coram Peregrino, in qua agebatur de iure decimandi Archiepiscopo, & capitulo competente ex privilegio in tota Dicecesi, quod est contrarium commune, vt in d. cap. 1. de prescription. in 6. & in cap. ad decimas de restit. spol. eodem lib. idem fuit tentum in dict. Hspalen. Decimarum coram Card. Seraphin. vbi fuit firmatum, quod probans possessionem, ex privilegio decimandi in toto aliquo Territorio respectu fructuum, qui in eo alias nascebantur, iuuatur etiam respectu noualium ex post repertorium in eodem Territorio per cap. commissum, & cap. contingat de decim. Couar. pract. q. cap. 57. num. 5.

- 5 Et ratio huius rei est, quia probato privilegio cessat iuris assilientia, cum possessio iustificetur ex titulo, & consequenter permittitur retentio ipsius possessionis, quae erat prohibita, nam vt inquit Bald. in l. 1. nu. 24. vers. tu dic. C. de emancipat. lib. magis est consideranda causa, quam exercitium ipsius actus, vnde etiam per vnicum actum singularem, si tamen causa, seu privilegium sit vniuersale, acquiritur vniuersalis possessio manutentibilis.

- Quod etiam voluit Bart. in l. 1. §. si quis, hoc interdicto, ff. de inten. actuque priuandum inquit, quod habens concessionem a superiore exercendi iurisdictionem, si utatur iurisdictione in vno actu, retinet possessionem in omnibus, hoc idem tradit Felyn. in cap. auditis n. 19. vers. 3. declaratio de prescript. & post alios Gabr. d. concl. 2. n. 2.

- 6 Secundus casus est, quando versamur in possessione

particulari, & tunc si ius commune non resilit nemini, quidem dubium est, quin manutentio sine titulo, etiam in beneficiis concedatur; Rota diuersorum dec. 595. nu. 8. par. 1. & fuit resolutum in vna Sorana beneficiorum 22. Maij 1582. coram Orano, & in Anconitana pensionis 15. Iunij de eodem anno coram Card. Plato, verum difficultas est, quando ius commune resilit, quo casu est distinguendum, secundum Rotam in supracitata Corduben. redecimarum 25. Octobr. 1593. coram Card. Seraphin. quod aut is, cui ius commune resilit, agit contra superiorem, & procedit id quod habetur in d. cap. cum persona de privileg. in 6. vt scilicet sola possessio non sufficiat pro manutentione, sed requiratur titulus saltem praesumptus, & ita quoque Rota alias tenuit, vt per Achil. decif. 5. de rest. spol.

RESOLVT. DXII.

- 1 *Possessio Auctoris non soluendi decimas, an profit successor ad effectum, &c.*
- 2 *Tempora praedecessorum coniunguntur cum successoribus, &c. 4. 5. 6. & 7.*
- 3 *Casus aliqui distinguuntur in questione proposta.*

An possessio non soluendi Auctoris, & sic praedecessoris profit successor, quo minus non possit excommunicari.

- 1 **P**rodesse extimauerunt nonnulli, quos longa serie enumerauit Menoch. conf. 91. vol. 1. Alban. in conf. 23. vol. 1. praedecessorum.

- 2 Cuius rei deducitur ex eo, quod tempora coniunguntur cum successore, l. id tempus, ff. de vluap. & proinde per huiusmodi exceptionem impeditur excommunicatio.

Sic quoque dicimus in possessione defuncti, nam si quaratur, an continetur in eius heredem distinguendi sunt duo casus.

- 3 Primus est, quando nullum extat statutum continuans possessionem; Et tunc sub distingue secundum Rot. in Vrbeuetana Caltrorum de Cernaria 18. Maij 1569. coram Card. Seraph. aut defunctus corpore, & animo possidebat, & talis possessio non continuatur in heredem sine apprehensione, aut animo suo, & corpore alieno possidebat, & hoc casu sufficit continuatio coloni heredis nomine, secundum opinionem Iacobi de Rauennas quem sequuti sunt Angel. & Alex. in l. qui vniuersas, §. quod per Colonum de acquirenda possessione, aut alieno animo, & corpore possidebat, & per eius mortem non interruptitur possessio, sed in heredem sine aliquo facto transit, vt per gloss. in l. si quis pro emptore in verbo non habere, ff. de vluap.

- 4 Secundus casus est, quando adest statutum de continuanda possessione defuncti in heredem, quod statutum viget Bononia, & tunc vera, & communis opinio est, quod possessio ipso iure transeat Tiraquell. in tractat. le mort, say fit le vis. in praefatione in 6. declaratione num. 5. & sequent. & nu. 13. vbi reprobatur contrarium tenentes ex quo inferitur, quod heredi competit interdictum retinenda contra turbantem possessionem defuncti, absque aliqua actuali apprehensione, vt tradit Menoch. in 3. remed. retinend. n. 59. & talis possessio dicitur vera, licet modus acquirendi sit fictus, Ripa respons. 80. n. 79. Tiraquell. in praedictat. declarat. 1. num. 4. & 6.

- Aliquoties tamen haec continuatio statuti non habet locum, & primo, locum non habet in bonis, quae a defuncto naturaliter tantum possidebantur, Immol. conf. 16. col. 2. Iaf. in conf. 147. n. 3. lib. 2. & in terminis bonorum feudaliu, & in Emphyteuticorum tradunt Corn.

Corn. conf. 173. in vltim. dubio. lib. 2. Iafon. conf. 152. circa princip. & col. vltim. lib. 4. Alexand. conf. 121. & fuit decifum in Imolen. bonorum 20. Aprilis 1592. coram Card. Pamphilio.

6 Secundo prædictum statutum non habet locum, quando possessio erat apud defunctum, & de sui natura non transitoria ad hæredes, Alexand. conf. 159. n. 4. lib. 2. & conf. 153. n. 4. lib. 6. Riminald. fun. conf. 545. num. 35. & 36. lib. 5. Menoch. conf. 139. num. 18. & in terminis statuti Mediolanen. fuit resolutum in vna Mediolanen. bonorum 28. Martij 1594. coram Cardin. Melino.

7 Tertiò non procedit, quando possessio naturalis fuit medio tempore ab initio occupata, Iaf. in l. si forori num. 2. vers. limita. C. de iur. delib. Alex. in l. si hæredes nu. 4. de acquirend. possels. & dict. conf. 131. n. 4. circa med. li. 6. Tiraquell. vbi supra in declarat. 8. Rota decif. 27. n. 13. p. 1. diuersi.

PRAXIS RECUSATIO

Iudicis Suspecti.

RESOLVT. DXIII.

- 1 Cause recusandi Iudices suspectos, quæ remissæ.
- 2 Acta facta per Iudicem allegatum suspectum recusatione pendente, an valeant, & n. 5. & 6.
- 3 Index dicitur grauare, vbi procedit in causa appellatio pendente.
- 4 Recusatio suspendit iurisdictionem Iudicis sicut appellatio, & n. 7. & 8.

An hodie stante dispositione S. C. Trid. less. 14. c. 5. processus factus post interpositam recusationem sit nullus, etiam si non fuerit appellatum à processu ad vltiora.

Solent actor, vel reus in iudicio comparentes iudicem grauare, ac proinde eum recusant interpositio iuramento, & protestantur causas recusationis, & suspicionis coram Superiore, vel iudicibus arbitris proponendas, quæ plures sunt in iure, quas refero Ego ipse in Collect. 445. vbi refero octo causas: Index verò ad vltiora procedens, non obstante recusatione; pars, quæ sentit, iudicem grauare appellat, & imporat Regale auxilium, sed ipse Index omnibus neglectis iterum ad vltiora procedit, dobitatur, an faciat grauamen in tantum, quod omnia acta sint reuocanda post recusationem, sicut reuocarentur post appellationem, in qua dubitatione vltra tradita per Cenual. in q. 680. lib. 2. prac. comm. contra commu. vbi resoluit omnia facta post recusationem esse nulla, & pro parte, quod index grauatur, probat text. in c. accedens 2. vt lite non contestata, ibi, & prædictas causas inuenimus sententias, immo causas pronunciamus, & inanes.

3 Quia index procedendo in causa post appellationem dicitur grauare, vt tradit Burl. conf. 21. n. 36. per illum tex. Corneus conf. 247. volum. 1. Paul. de Castr. conf. 123. vol. 2. Cacheran. decif. 84. n. 10. & id ita iudicauit Rota, vt refert Antonius Augustinus Auditor Rota tit. de recusatione Iudicis decif. 4. Lapis allegat. 1. num. 11. vbi Mandotius illud ampliat, etiam si appellatio sit deserta, quia acta Iudicis nulla non reuocantur.

Quæ sententia in tantum vera est, & procedit, quia si pars recusans appellat, non poterit Index ad vltiora procedere, & faciet vim, vt tradit Rebuffus tit. de recusatione art. 9. gloss. vnica in fine, vbi dicit, ita Regium Senatium iudicasse.

4 Quia recusatio non minus suspendit Iudicis iurisdictionem, quam appellatio, vt dicit commun. opi-

nionem, Suarez in suis communibus, verbo recusatio num. 19. dicens, quod processus factus post superiorem allegatum, etiam appellatione non sequuta, nullius momenti redditur, vt tradit Millius in suo Repertor. verbo iurisdicatio suspenditur, Maran. de ordine iudiciorum distinct. 26. nu. 8. Mandotius in addit. ad Consil. Roman. 220. num. 3. in verbo momenti, Capella Tholosana decif. 278. & ita Curia Romana iudicauit die 7. Nouembr. Anno 1552. & in alia causa Placentina decimarum die 16. Decembr. Anno 1558. vt tradit Palæotus decif. 268. quam refert, & sequitur Burlatus dict. conf. 21. num. 21. in fin. vbi hanc dicit communem opinionem, tam respectu Iudicis ordinarij, quam delegati.

5 Quod puta verum, etiam de iure canonico, licet appellatio non fuerit interposita, quia omnia acta post recusationem, erunt nulla, quidquid contrarium resoluit Cacheranus decif. 150. quia hodie ex noua lege Concil. Trid. cap. 5. less. 14. in fin. si Iudex dicatur suspectus, non est amplius in causa procedendum ibi, quod si in his causis, in quibus ipse reus fuerit, contingerit, vt electus ab eo conseruator, ab actore suspectus esse dicatur, nequaquam in causa procedatur, donec per arbitros in forma iuris electos super suspicionem fuerit iudicatum, per quæ textum cessant quinque opiniones, quas in hoc articulo refert Francus in cap. cum speciali num. 47. vers. vlt. queritur de appellat. & Vital. in tractatu clausularum, in clausula nihil nouari recusat. iud. pendente, & Cacheranus dicta decif. 84. a num. 6. Neuzarius conf. 36. num. 8. & sic licet Innocentius, & alij, quos refert Lancellotus de attentatis 2. par. c. 6. nu. 2. teneant de iure canonico omnia facta post recusationem, non esse nulla, nisi appellatione interposita.

6 Hodie tamen sunt nulla ex dicto Concilio verbo nequaquam, quod verbum importat actus nullitatem, quia est verbum resolutiuum, vt est verbum, non aliud, & non aliter, vt est gloss. in l. si quidem, vbi Bald. num. 3. C. de exceptionibus, Marta de clausulis, clausul. 61. num. 9. vbi dicit, ita fuisse in Rota resolutum, maxime, quia hodie semper interponitur appellatio, plures refert, & sequitur Doctores Lancellot. vbi supra num. 4. qui tenent, tam de iure civili, quam canonico, esse omnia acta nulla post recusationem, licet appellatio non fuerit interposita à non admissione recusationis, vt tradit etiam Cephalus conf. 241. nu. 19. lib. 2. Parisius conf. 98. n. 7. lib. 5. Ruinus conf. 6. nu. 5. lib. 4. Calsaneus conf. 30. n. 21.

7 Quæ opinio vera est, & procedit non solum respectu Iudicis ordinarij, sed etiam respectu Iudicis executoris, licet habeat nudum ministerium, vt Index compulso alioqui potest, vt suspectus recusari, Quintilianus, Mandotius de compulsoialibus comit. 16. licet contrarium teneant Caputaquensis decif. 168. & 172. Guido decif. 66. & omnia facta per recusationem sunt nulla, vt resoluit Rota die 26. Octob. Anno 1562. & in alia causa die 18. Februar. Anno 1555. sequitur Lancellot. de attent. 2. punct. c. 6. de attentatis post recusationem iudicis num. 12. & 13. cum sequentibus, vbi n. 19. tenet Iudicem recusatum procedentem in causa post recusationem agrauare partem, & ita refert fuisse iudicatum in causa cuiusdam pensionis die 27. Nouemb. Anno 1553.

8 Et limitanda est, quando Index executor procedit in causa ex commissione Pontificis, cum clausula recusatione remota, vt docet Francus in cap. postremo num. 2. de appellat. quem sequitur Conradus de offic. prat. in causa civili §. 2. cap. de exceptionibus num. 3. vers. 2. ampliat. & Villalobus in Iuris communibus lit. C. num. 21. vbi dicit, quod Papa de plenitudine potestatis potest committere causam recusatione remota, & tunc Index non aggrauabit, qui non obstatte recu-